

Γιώργος Πετρόπουλος

Μεταρρύθμιση χωρίς πολιτικές λιτότητας και με αναβάθμιση υπηρεσιών

Η συζήτηση για το δημόσιο στην Ελλάδα είναι εξαρχής υπονομευμένη από την ακραία νεοφιλελεύθερη επιχειρηματολογία και γι' αυτό προβληματική και ενίοτε αδιέξοδη.

Πρέπει καταρχήν να συμφωνήσουμε ότι θέλουμε υπηρεσίες σημαντικές για την καθημερινότητα των πολιτών, υψηλού επιπέδου, που θα προκύπτουν από χρηματοδότηση μέσω της δίκαιης αναδιανομής του παραγόμενου πλούτου, συλλογικά και δημοκρατικά οργανωμένες και ελεγχόμενες.

Η παραπάνω παραδοχή συνιστά τη θεμελιώδη αντίστιξη στο νεοφιλελεύθερο εγχείρημα καθώς οι υπηρεσίες αυτές θεωρούνται εμπόρευμα και άρα πρέπει να είναι ιδιωτικές, χωρίς δημοκρατική λειτουργία και έλεγχο, εκτός ίσως από κάποιες υποτιθέμενα ανεξάρτητες αρχές ρυθμιστικού χαρακτήρα. Και αυτά γιατί δεν πρέπει με οποιονδήποτε τρόπο να υπάρξει αναδιανομή του εισοδήματος, ειδικά των πλουσίων. Αλλωστε, αυτοί δεν έχουν ανάγκη τις δωρεάν υπηρεσίες του δημοσίου, μπορούν να τις αγοράσουν.

Αφού λοιπόν το δημόσιο είναι κάτι άχρηστο (εκτός αν μπορούν να βγάλουν λεφτά εις βάρος των φορολογουμένων από αυτό), οι δημοσιολόγοι και οι πολιτικές δυνάμεις που υπηρετούν αυτές τις αντιλήψεις στρέφονται κατά του υποτιθέμενου κόστους, του αριθμού των εργαζομένων, του ύψους του μισθού τους ή της αποτελεσματικότητας του δημοσίου.

Θεωρώ πως η παραπάνω επιχειρηματολογία είναι παρωχημένη, με περιφερειακή αντίληψη και κάπως επαρχιώτικη καθώς σε όλο πλέον τον κόσμο -των μητροπόλεων της ιδιωτικής οικονομίας συμπεριλαμβανόμενων- οι πολίτες ανακαλύπτουν την αξία των κοινών (commons) και του δημοσίου. Έτσι, έπειτα από χρόνια ιδιωτικοποιήσεων και άρα

Ο Γιώργος Πετρόπουλος είναι αντιπρόεδρος της ΑΔΕΔΥ

κακών υπηρεσιών με υψηλό κόστος, στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική σειρά υπηρεσιών ξαναγυρίζουν σε δημόσιο έλεγχο.

Η παραδοχή αυτή δεν σημαίνει βέβαια πως θα πρέπει να αρκεστούμε σε έναν δημόσιο τομέα σαν αυτόν που έχουμε, με μια σειρά από παθογένειες όπως ο εκάστοτε ασφυκτικός κυβερνητικός (κομματικός στην ουσία) έλεγχος, ο πελατειασμός, η πολλές φορές συγκεντρωτική, γραφειοκρατική και εν πολλοίς αντιδημοκρατική λειτουργία. Πρόκειται για τα επιβιώματα της ιδιαίτερης συγκρότησης του δημόσιου τομέα ως εργαλείου καταπίεσης των ηττημένων αλλά και αναπαραγωγής της μετεμφυλιακής εξουσίας.

Προφανώς η μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα δεν μπορεί να εκκινεί από την πεποίθηση ότι οι εργαζόμενοι είναι το πρόβλημά του. Κάτι που εμφανίστηκε με μεγάλη συχνότητα, ιδιαίτερα το πρώτο μισό της μνημονιακής οκταετίας.

Χρειάζεται πρώτα από όλα να σταματήσουν οι πολιτικές λιτότητας που στοίχισαν στο δημόσιο προσωπικό και υποδομές και συνακόλουθα οδήγησαν σε υποβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Άρα αύξηση της χρηματοδότησης, ένταξη νέων τεχνολογιών και νέων υπηρεσιών με εξάπλωση της παρουσίας του δημοσίου και σε τομείς στους οποίους δεν είχε παρουσία πριν. Προφανώς αύξηση των προσλήψεων μόνιμου προσωπικού, ειδικότερα σε τομείς με άμεση κοινωνική ανταποδοτικότητα, όπως υγεία, εκπαίδευση, τοπική αυτοδιοίκηση, κοινωνική προστασία.

Χρειάζεται ταυτόχρονα ένα θεσμικό πλαίσιο περαιτέρω εκδημοκρατισμού, ανάπτυξης των συλλογικών λειτουργιών και της πρωτοβουλίας των εργαζομένων, με παράλληλη ενίσχυση του κοινωνικού ελέγχου και της λογοδοσίας. **HD**

